

Warszawa, 12 czerwca 2024 r.

**Panie i Panowie
Przewodniczący Rad**

**Panie i Panowie
Burmistrzowie i Prezydenci
Miast – Członków Związku Miast Polskich**

Szanowni Państwo,

Wiodące organizacje branżowe pracodawców w Polsce: Związek Pracodawców Przemysłu Opakowań i Produktów w Opakowaniach EKO-PAK, Polska Federacja Producentów Żywności Związek Pracodawców oraz Związek Pracodawców Przemysłu Piwowarskiego – Browary Polskie pragną wyrazić głębokie zaniepokojenie postulatami popieranymi przez przedstawicieli Związku Miast Polskich w obszarze gospodarki opakowaniami i odpadami opakowaniowymi.

Zgodnie z koncepcją Unii Metropolii Polskich, a popieranej przez przedstawicieli Związku Miast Polskich, nastąpiłoby wprowadzenie paropodatku (daniny publicznej), która miałaby być nakładana na każde opakowanie, po którym odpad zbierany jest w systemie komunalnym, w tym na opakowania do żywności, artykułów higienicznych pierwszej potrzeby oraz środków utrzymania czystości w gospodarstwie domowym. Ów paropodatek, nazywany przez przedstawicieli Unii Metropolii Polskich oraz Związku Miast Polskich „sprawiedliwą Rozszerzoną Odpowiedzialnością Producentów”, miałby w zamyśle autorów finansować gospodarkę odpadami w systemie komunalnym: danina określana byłaby przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska, pobierana przez Urzędy Marszałkowskie i przekazywana do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Fundusz miałby zaś przekazywać większość tych środków samorządom gminnym, które miałyby zapewnić obniżkę opłat za gospodarkę odpadami. Nie wiadomo jednak, w jaki sposób ta obniżka miałaby nastąpić, jak środki te miałyby zostać wykorzystane przez gminy i wobec jakich rodzajów odpadów.

Pragniemy zauważyć, że owa koncepcja jest w jaskrawy sposób niezgodna z prawem unijnym i już obowiązującym w Polsce, gdyż:

- a) pozbawia odpowiedzialności producentów za zagospodarowanie odpadów pochodzących z ich produktów,
- b) nakazuje producentom płacić koszty zagospodarowania odpadów innych, niż pochodzące z ich produktów,
- c) nie uwzględnia zasady kosztu netto, czyli ponoszenia kosztów selektywnej zbiórki i zagospodarowania odpadów pomniejszych o przychody ze sprzedaży surowców,
- d) ingeruje w budowany system kaucyjny podważając pryncypia jego funkcjonowania,

grożąc procedurą naruszenia prawa UE i związanymi z tym karami finansowymi dla Polski, które zmniejszą pulę środków finansowych dostępnych dla gmin na przedsięwzięcia środowiskowe.

Przede wszystkim jednak, **koncepcja ta jest krzywdząca dla średnich i mniejszych miast w Polsce.** Przedstawiciele Związku Miast Polskich popierają bowiem rozwiązanie, w wyniku którego gminy otrzymałyby dofinansowanie w zależności od udziału zbieranych odpadów w skali kraju i uzyskiwanego poziomu recyklingu. Doprowadzi to do sytuacji, w których duże miasta, generujące statystycznie

znacznie wyższe ilości odpadów, a także posiadające lepszą infrastrukturę do zbiórki i zagospodarowania odpadów, otrzymają znacznie więcej pieniędzy w przeliczeniu na 1 mieszkańca niż mniejsze miejscowości. To zatem metropolie i bardzo duże miasta, kosztem mniejszych ośrodków skorzystają na tym *nota bene* niezgodnym z unijnym prawem mechanizmie.

Co więcej, forsowany przez Unię Metropolii Polskich i popierany przez przedstawicieli Związku Miast Polskich mechanizm nie przewiduje żadnych narzędzi poprawiających efektywność systemu. W wyniku wdrożenia tej koncepcji nigdzie więc w Polsce nie poprawi się ani zbiórka, ani przygotowanie do recyklingu. Nigdzie też nie poprawią się osiągnane przez gminy poziomy recyklingu. Iluzoryczne zaś obniżenie opłat za odbiór odpadów komunalnych dla mieszkańców i tak stanie pod znakiem zapytania, bo ani o kilogram nie zmniejszy się choćby ilość odpadów zmieszanych. Ale duże aglomeracje dostaną po prostu więcej pieniędzy z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej niż wszystkie inne samorzady w naszym kraju.

Szanowni Państwo,

Wdrożenie postanowień dyrektyw UE i ustanowienie zgodnych z nimi zasad Rozszerzonej Odpowiedzialności Producentów jest przedsięwzięciem wielkiej wagi dla gospodarki odpadami w Polsce. Producenci w pełni podzielają potrzebę takiej implementacji wierząc w jej pozytywny wpływ na środowisko, pożądane zachowania konsumentów oraz w impuls do zmian, jakie te dyrektywy przyniosą dla wielu sektorów gospodarczych. Proces ten musi się jednak odbyć w zgodzie z wymogami prawa UE, a przede wszystkim musi przynieść poprawę w gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi i realnie wesprzeć system komunalny w poprawie jego efektywności w pozyskiwaniu surowców wtórnych.

Organizacje reprezentujące producentów wypracowały wspólną koncepcję służącą wszystkim uczestnikom rynku. Apelujemy więc do Państwa o refleksję i rzetelny dialog z organizacjami reprezentującymi poszczególne branże producentów wyrobów w opakowaniach tak, aby Rozszerzona Odpowiedzialność Producentów przynosiła korzyści wszystkim, w pierwszej kolejności środowisku, ale też miastom i ich mieszkańcom. Szkodliwe pomysły popierane przez reprezentantów Związku Miast Polskich tego jednak nie zapewnią. Zapewnią jednak z pewnością dodatkowe korzyści finansowe dużym aglomeracjom miejskim.

Łączymy wyrazy szacunku,

ZWIĄZEK PRACODAWCÓW
PRZEMYSŁU PIWOWARSKIEGO

Bartłomiej Morzycki
Dyrektor Generalny

ZWIĄZEK PRACODAWCÓW
PRZEMYSŁU PIWOWARSKIEGO
00-165 Warszawa, ul. Zamenhofska 5 lok. 5
tel.: 22 416 70 05
NIP: 527-22-34-536, REGON: 016011563

Andrzej Gantner

Dyrektor Generalny
Wiceprezes Zarządu

POLSKA FEDERACJA
PRODUCENTÓW ŻYWNOŚCI
ZWIĄZEK PRACODAWCÓW
ul. Cybernetyki 19B, 02-677 Warszawa
tel.: +48 22 830 70 55
REGON: 141761215, NIP: 7010173579

Krzysztof Baczyński

PREZES ZARZĄDU

Związek Pracodawców Przemysłu Opakowań
i Produktów w Opakowaniach EKO-PAK
Al. Jerozolimskie 53, 00-697 Warszawa
biuro@eko-pak.biz